

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i codziennym urzędowym Dziennikiem, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 złr. 15 kr., miesięcznie 1 złr. 25 kr.
Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 40 kr., miesięcznie 1 złr. 40 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr.
następnie po 2 kr. m. k

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hyszpania. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Turcya. — Grecya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 5. czerwca. Dnia 5. czerwca 1852 wyszedł w c. k. galicyjskiej drukarni rządowej i został rozdany XV. zeszyt z roku 1852 dziennika rządowego ustaw krajowych dla kraju koronnego Galicyi.

Lwów, 18. maja. Właściciel dóbr p. Antoni *Cikowski* i pp. dzierżawcy dóbr Marcin *Zawadzki* i Jerzy *Albert* z obwodu Tarnopolskiego zrzekli się wynagrodzenia — należącego im się za przystawienie koni do powozów dworskich podczas podróży Jego c. k. Apostolskiej Mości przez wspomniany obwód — w kwocie 25 złr. 4 kr. m. k. na rzecz Lwowskiego funduszu inwalidów.

Przesyłając tę kwotę na miejsce przeznaczenia, ma sobie c. k. prezydum krajowe za miły obowiązek, podać te szczerobliwe dary z wyrazem najczulszego podziękowania dawcom do wiadomości powszechnej.

Lwów, 26. maja. Z danego w Żywcu, obwodu Wadowskiego teatru dzieci ofiarowano połowę czystego dochodu w kwocie 10 złr. m. k. dla funduszu inwalidów feldmarszałka hrabięgo Radetzkiego.

Przesyłając tę kwotę na miejsce przeznaczenia ma sobie c. k. prezydum krajowe za miły obowiązek, podać ten patryotyczny czyn do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Lwów, 5. czerwca. Dnia 5. czerwca b. r. odbyło się 19te losowanie listów zastawnych gal. stan. Towarzystwa kredytowego za sumę 77.200 złr.

Wyciągnięte losem i w następującym wykazie poszczególnione listy zastawne wypłacane będą począwszy od dnia 31. grudnia 1852 monetą konwencyjną w imiennej ilości.

Wykaz

seryi II. po 5000 złr. sztuk trzy: Nr. ser. 18, 172, 206; seryi III. po 1000 złr. sztuk czterdzieści sześć: Nr. ser. 66, 415, 796, 1455, 1522, 1930, 2064, 2276, 2397, 2409, 2657, 2862, 2959, 3151, 3211, 3458, 3492, 4255, 4293, 4412, 4528, 4905, 5136, 5304, 5469, 5680, 5682, 5818, 5881, 5977, 6063, 6084, 6165, 6371, 6708, 6799, 6899, 7089, 7105, 7272, 7315, 7514, 7572, 8153, 8244, 8259.

Seryi IV. po 500 złr. sztuk dwadzieścia: Nr. ser. 424, 427, 484, 514, 637, 651, 954, 1401, 1449, 1612, 1662, 1750, 2041, 2066, 2149, 2251, 2362, 2721, 2940, 3208.

Seryi V. po 100 złr. sztuk sześćdziesiąt dwie: Nr. ser. 3, 244, 582, 653, 781, 861, 993, 1013, 1171, 1272, 2056, 2105, 2472, 2481, 2954, 3178, 3520, 3528, 3551, 3914, 3981, 4032, 4050, 4125, 4295, 4317, 4332, 4339, 4462, 4786, 4940, 5004, 5092, 5330, 5550, 5758, 6062, 6128, 6201, 6226, 6255, 6491, 6595, 6649, 6687, 6774, 6903, 6965, 7105, 7148, 7253, 7291, 7678, 7712, 7753, 8092, 8128, 8607, 8624, 8723, 9055, 9134.

Dyrekcya gal. stan. Towarzystwa kredytowego wzywa niniejszem posiadaczy wykazanych powyżej listów zastawnych, aby się po wypłatę kapitału dnia 31. grudnia 1852 r. do kasy tegoż Towarzystwa kredytowego, lub też do domów handlowych: Fr. Antoniego Wolfa w Krakowie; Halberstama i Nierensteina w Brodach; Kendlera i spółki we Wiedniu; Michała Kaskla w Dreźnie i Mendelsohna i spółki w Berlinie, a w Frankfurcie n. M. do braci Bethmanów zgłosili; ponieważ procentowanie tych listów zastawnych z powyżej oznaczonym dniem ustaje, zaczęm kupony, któreby za dalszy czas wypłacone były, od kapitału potrącone zostaną.

Od Dyrekcji galic. stanowego Towarzystwa kredytowego.

(Patent cesarski z dnia 27. maja 1852.)

Wiedeń, 2. czerwca. Patent cesarski z 27. maja, którym się nowe, późniejszymi ustawami uzupełnione wydanie karnego kodexu o zbrodniach i ciężkich przestępstwach policyjnych z 3. wrze-

śnia 1803, z przyjęciem kilku nowych postanowień, jako jedynę karną ustawę o zbrodniach, przestępstwach i wykroczeniach dla całego obwodu państwa, wyjawszy Pogranicze wojskowe, publikuje, i zacząwszy od 1. września 1852 w rzeczywistość wprowadza *).

My *Franciszek Józef Pierwszy*, z Bożej łaski Cesarz Austrii i t. d. i t. d.

Aby tym koronnym krajom Naszego państwa, w których dotychczas jest obowiązująca karna ustawa o zbrodniach i ciężkich przestępstwach policyjnych z 3. września 1803 z pomnożeniem przez późniejsze ustawy objaśnieniami, odmianami i dodatkami podać łatwy i dostateczny przegląd karnego prawa; a wszystkim innym krajom koronnym, w których względem karnego prawa istnieją tylko chwytne zwyczaje i niedokładne ustawy, i gdzie dla obrony tak publicznych jak prywatnych praw w wielu względach potrzebne są nowe przepisy karne, wyświadczyć dobrodziejstwo obszernej obrony za pomocą ustawy, równie jak dobrodziejstwo stałego karnego prawa, kazaliśmy powyższego karnego kodexu z dnia 3. września 1803, przysposobić nowe wydanie z zamieszczeniem nakazanych późniejszymi ustawami zmian i z przyjęciem niektórych nowych przepisów.

Ponieważ już w postanowionych Naszemi uchwałami z 31. grudnia 1851 zasadach dla organicznego ustawodawstwa państwa rozkazaliśmy, aby karną ustawę wprowadzono w rzeczywistość dla całego obwodu państwa, przeto rozporządzamy po wysłuchaniu Naszych ministrów i Naszej rady państwa, jak następuje:

Artykuł I. Zaczawszy od 1. września 1852, tak w tych krajach koronnych, w których dotychczas karny kodex z dnia 3. września 1803 był prawomocny, jako też w królestwach Węgier, Krocacji, Sławonii i w Krocackim wybrzeżu, w Wielkim Księstwie Siedmiogrodzkiem, Województwie Serbskiem, Temeskim Banacie i Wielkim Księstwie Krakowskiem ma wejść w rzeczywistość następująca karna ustawa o zbrodniach, przestępstwach i wykroczeniach jako jedyny przepis dla ukarania oznaczonych w niej czynności, i zacząwszy od powyższego dnia wyjmują się niniejszem z mocy obowiązującej wszystkie ustawy, rozporządzenia i zwyczaje, które w jakiegokolwiek części Naszego państwa pod względem przedmiotów tej karnej ustawy dotychczas istniały, z jedynym wyjątkiem istniejących dla c. k. wojska i dla Pogranicza wojskowego osobnych karnych ustaw.

Artykuł II. Zaczawszy od tego samego dnia ma służyć niniejsza ustawa karna i wtedy za prawo pod względem uznanych w niej za zbrodnię, przestępstwo i wykroczenie karygodnych czynności, jeżeli one za pomocą drukowanych pism są popełnione. Oprócz tego sądy karne przy osądzeniu karygodnych, przez drukowane pisma popełnionych czynności, mają przestrzegać przepisów wydanego przez Nas regulaminu o prasie. Przeto zacząwszy od powyższego dnia nie należy już jako osobne przestępstwa prasy traktować karygodnych czynności, popełnionych przez osnowę pism drukowanych; dlatego w tych krajach koronnych, w których dotychczas była prawomocną ustawa przeciw nadużyciu prasy z 13. marca 1849, mają natychmiast wszystkie odnoszące się do tego karne postanowienia wyjść z mocy obowiązującej.

Gdzie niniejsza karna ustawa używa wyrazu „*pisma drukowane*“ lub „*działa drukowane*“, należy pod tem rozumieć nie tylko produkta prasy, lecz także wszystkie za pomocą litografii, rytownictwa lub drzeworytów, przez odciskanie, odworowanie lub jakiegokolwiek mechaniczne albo chemiczne środki pomnożone produkta umysłu i pięknego kunsztu (literackie i artystyczne dzieła).

Artykuł III. W tych krajach koronnych, w których dotychczas był już prawomocny karny kodex z dnia 3. września 1803, a prowizoryczny regulamin karnej procedury z dnia 17. stycznia 1850 jeszcze nie był zaprowadzony, równie jak w Naszem Wielkim Księstwie Krakowskiem mają wykonywać sądownictwo nad oznaczonymi w tej ustawie jako zbrodniami i wykroczeniami karygodnymi czynnościami te karne sądy, którym obecnie sądownictwo nad zbrodniami przysłuży, a to aż do zaprowadzenia nowego regulaminu procedury karnej, według istniejących dla kryminalnego postępowania w tych koronnych krajach przepisów; zaś względem przestępstw te publiczne władze, do których tą razą jurysdykcya nad ciężkimi policyjnymi przestępstwami przynależy, a mianowicie tymczasowie według istniejących dla karnej procedury przepisów z tem dalszem postanowieniem, że wszystkie uchwały względem odstąpienia od dalszej procedury we

*) Zawarty w wydanym 2. czerwca b. r. tymczasowie tylko w niemieckim języku XXXVI. zeszycie powszechnego dziennika ustaw państwa dla cesarstwa austriackiego pod nr. 117.

wstępnych indagacjach względem zbrodni oznaczonych w §§. 56—66 karnego kodeksu, przed wydaniem ich należy przedkładać apelacyjnemu sądowi do potwierdzenia lub stosownej odmiany, i że przepis §§. 433, 434 i 442 pierwszej części karnego kodeksu z dnia 3go września 1803, według których wyroki karnych sądów pierwszej instancyi w pewnych przypadkach także dla ważnej karygodnej czynności przed publikacją należy przedkładać sądowi apelacyjnemu, a w pewnych przypadkach ma ten sąd przedkładać je najwyższemu trybunałowi; w pierwszym względzie ma być zastosowany do wszystkich w §§. 58—66, 68—73, 76—82, 85 lit. e), 87, 101—104, 106—121, 134—142, 158—170, 190—196, 279—300 i 302—305, a pod względem dalszego przedkładania najwyższemu trybunałowi do zbrodni i przestępstw oznaczonych w §§. 58—66, 101—103 i 106—117 karnego kodeksu.

Dla tych zaś krajów koronnych, w których powyżej wymieniony regulamin karnej procedury już jest prawomocny, równie jak dla wszystkich innych krajów koronnych, w których dotychczas ani karne kodex z 3. września 1803, ani regulamin procedury karnej z 17. stycznia 1850 prawomocności nie miały, postanawia się kompetencya w sprawach karnych, zgodnie z tą ustawą, przez osobne, do tej karnej ustawy załączane rozporządzenia.

Artykuł IV. W miarę tej karnej ustawy zaczawszy od dnia jej rzeczywistości może być traktowane i karane jako zbrodnia, przestępstwo lub wykroczenie tylko to, co w niej wyraźnie za zbrodnię, przestępstwo lub wykroczenie jest ogłoszone.

Artykuł V. Traktowanie i ukaranie innych przestępstw ustawy, do których się ani niniejszy kodex karny, ani powyżej (Art. II.) wymienione osobne ustawy karne się odnoszą, pozostawia się wyznaczonym do tego władzom, według istniejących o tem przepisów.

Artykuł VI. Również mają tymczasowie pozostać w mocy obowiązujące istniejące w różnych koronnych krajach przeciw lichwie karne ustawy. Lichwę należy traktować jako przestępstwo, i te władze publiczne, do których należy procedura o przestępstwach, mają ją rozpoznawać według istniejących właśnie dla tej procedury prawnych przepisów.

Artykuł VII. Wszystkie w tej ustawie zachodzące piętne kwoty należy rozumieć w monecie konwencyjnej według stopy dwudziesto-reńskiej, a przeto należy każde podniesienie wartości, mające wpływ na postanowienie tej karnej ustawy według tej waluty obliczyć.

Artykuł VIII. Wszystkie w tej ustawie zachodzące wymiary czasu, należy według roku kalendarzowego obliczać.

Artykuł IX. Ustawa ta ma być zastosowana do wytoczonych już indagacji i do wszystkich przed oznaczonym dniem popełnionych karygodnych czynności tylko o tyle, ile te przez terażniejszą ustawę karną żadnej ściślejszej pertraktacji jak według dawniejszego prawa nieulegają.

Dano w Naszem cesarskiem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu 27. maja 1852.

Franciszek Józef. (L. S.)

Hr. Buol-Schauenstein. m. p.

Kraus. m. p.

Z najwyższego rozkazu:

Ransounet. m. p.

(W. Z.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 3. czerwca. Według urzędowego w *Gazecie Pestenskiej* zawartego programu opuści Jego ces. Mość d. 11. b. m. Peszt i uda się najprzód do Czegled i Ketskemet. Dnia 14. przybędzie Monarcha do Temeswaru, 19. do Debreczyna, d. 20. do Erlau, dnia 22. do Jászberény, a 23. powróci do Budy.

— Według podań c. k. dyrekcji statystyki administracyjnej liczyła austriacka marynarka handlowa w początkiem roku 1852 z wyjątkiem stanu okrętów w Kroacyi wojskowej 9,746 okrętów o ciężarze 269427 beczek, i z załogą 34018 osób. W porównaniu z rokiem 1851 okazuje się wzrost o 249 okrętów, 8624 beczek i 910 marynarzy.

— Według wykazu banku narodowego z d. 1. b. m. wynosił fundusz w gotowiznie 42,459,801 złr. 48 kr. m. k.; obieg banknotów 202,962,082, który się w porównaniu z majem blisko o 5 mil. zmniejszył, podczas gdy gotówka z wyjątkiem 40,000 złr. pozostała w tym samym stanie.

— C. k. drukarnia rządowa w Wiedniu otrzymała rozkaz wypracowania rysunków dla nowych biletów skarbu państwa w kwocie 1 złr. Tymczasem ma być wydana suma 2 milionów złr. tych jednoreńskich biletów, a natomiast ma być zniszczona równa suma węgierskich asygnatów krajowych wyższej kategorii.

— Przedwczoraj miał hr. Chambord w pałacu d'Este konferencyę z p. Berryer, przy której był także książę Lewis.

— Pan Berryer wyjechał wczoraj do Brukseli; p. hr. Chambord odprowadził go aż do dworca północnej kolei żelaznej. (Ll.)

(Nominacya.)

Wiedeń, 2. czerwca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 18. maja r. b. radcę finansowego c. k. galicyjskiej dyrekcji finansów krajowych Ignacego Kunz, mianować najtąskawiej nadradcą finansów przy tej samej dyrekcji.

(Wien. Ztg.)

(Kurs wiedeński z 5. czerwca 1852.)

Obligacye długu państwa 5% 95 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ % 85 $\frac{1}{2}$; 4% —. 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —. Losy z r. 1834 1145; z roku 1839 327 $\frac{1}{2}$. Wied. miejsko bank. —. Akcyje bankowe 1377. Akcyje kolei pół. 2040. Głognickiej kolei żelaznej 762 $\frac{1}{2}$. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 725 $\frac{1}{2}$. Lloyd 662 $\frac{1}{4}$.

Hiszpania.

(Wiadomości potoczne z Madrytu.)

Madryt, 20. maja. Nareszcie doczekaliśmy się lata, a piękna pogoda uświetnia festyn ludu, t. j. dzień świętego Izydora, patrona miasta naszego. Pogłoski o przesileniu ministeryalnem umilkły, a nawet ta okoliczność, że generał ustąpił z swej ważnej posady jeneralnego inspektora infanteryi, nie zrobiła wielkiej sensacyi. Kortezy prowincjonalne nie będą teraz odroczone, bowiem rozwijają czynność do jakiej dotychczas nie przywykliśmy w Hiszpanii; im jedynie mamy zawdzięczać, że wszędzie w kraju pozakładano koleje żelazne i budują się drogi komunalne. Z dniem 1. czerwca będzie zniesiony podatek od domów. Żaden jeszcze minister nie uniał się wywikłać zręcznie z przykrych stosunków jak p. Murillo, żaden też nie opłacał lepiej urzędników i prowizyi od długu państwa. To tedy jest powodem, że kredyt się ustala, a banknoty nabywają coraz większej wartości i coraz więcej są poszukiwane. Lud ma teraz, czego dawniej nie bywało, o każdej porze wolny wstęp do ogrodów król. w Aranjuez. Przy pogodzie widać często Królowę z małą Księżniczką na rękę przechadzającą się pomiędzy ludem, który rozgościwszy się pod drzewami i na trawnikach szuka rozrywki w Aranjuez.

(A. a. Z.)

Francya.

(„Correspondence générale“ o nocie zawartej w Monitorze.)

Paryż, 29. maja. *Moniteur* zawięra urzędowe doniesienie z równoczesnem odparciem bezzasadnych pogłosek o przywróceniu Cesarstwa, i z wspomnieniem o przyjaznych stosunkach Francyi do wszystkich mocarstw.

Correspondence générale daje do tej noty dziennika *Moniteur* następujący urzędowy komentarz:

„Ogłoszona w Monitorze nota prostuje złośliwie rozsiewane pogłoski, jakoby północne mocarstwa miały zamiar odnowić przeciw Francyi koalicję z roku 1815. Pomieniona nota powinna usmierzyć już zupełnie obawy publiczności, z której łatwowierności chciałyby niechętnie rządowi stronnictwa na każdy sposób korzystać.

Kwestyę tę poruszono jak słycać podczas narad monarchów europejskich. Jest to kwestya tak prosta i pojedyncza, że z jakiegokolwiek wzięta stanowiska, zawsze w jeden tylko sposób rozstrzygnięta być może.

Po sześćdziesięciu latach rewolucyi i po skutecznionej próbie wzniesienia dwóch mniej więcej prawowitych monarchyi, zachowała Francya swoją samoistność i zupełną na zewnątrz niepodległość. — Utrzymała się przy należnem jej prawie urzędzenia własnych stosunków swoich, i nadania sobie stosownego rządu. Zachodzi teraz pytanie, czyli to prawo, które u siebie zdobyła i temi czasy wbrew wszelkiego oporu rozmaitych frakcyi z zupełną i nieograniczoną władzą do wykonania przywiodła, musiałaby poniekać poddać ratyfikacyi mocarstw zagranicznych, i czyli w jakim bądź względzie przystałoby Austrii, Rosyi i Prusom stawić się opornie przeciw rządowej woli narodu francuskiego?

Podobna kwestya nie może podlegać żadnej dyskusyi. Królowie i Cesarze europejscy nie mają najmniejszego prawa mieszanja się do wewnętrznych spraw naszych, i nam tę lub ową formę rządową przepisywać, jak równie i my nie mielibyśmy wcale żadnego prawa narzucać Prusom republiki, itd.

Prawo przeciwienia się woli rządowej naszego narodu mogłoby wtenczas tylko rządóm sąsiednim przysłużyć, jeźliby ztąd należało się obawiać szkodliwych skutków dla mocarstw postronnych. Między Francją i północnemi gabinetami istnieją traktaty, któremi ustanowiono granice krajowe, a traktaty te muszą być stosownie do praw internacjonalnych szanowane. Każdy krok uwłaczający tym traktatom, dałby powód do słusznych protestacyi, i wywołałby wojnę. Francya jednak, pragnąc spokój zachować, trzyma się wiernie traktatów łączących ją z Europą. Nie ma ani chęci ani potrzeby zdobywania obcych krajów, i skierowała dążności swoje do czynów cywilizacyi i spokoju.

Europa więc nie ma żadnego powodu użalania się na nasz rząd. Europa wie o tem i czerpie ztąd pociechę, gdyż rząd nasz wyświadczył jej niezmierną przysługę, za którą nie waba się okazywać zupełnej swej wdzięczności.

Cesarstwo, którem nas chcą zastraszyć, dalekie jest w tej chwili. Dziennik *Moniteur* potwierdza to, i poprzestajemy całkiem na tem świadectwie. W razie jednak, gdyby Francya i jej głowa wybrana uznali za rzecz konieczną władzę państwa silnie ukonstytuować, natenczas monarchyczna, intelektualna Europa daleko od stawiania przeszkód w tej mierze, przyjmie równie nam zmianę tę z upodobaniem. Tego można się z pewnością spodziewać, bowiem konieczność, któraby się dała uczuć we Francyi, znalazłaby równowagę w Europie — tak dalece rozciąga się wzajemna solidarność żywiołów porządku i konserwatyizmu.“

(W. Z.)

(Prezydent rep. wybiera się w podróż. — „Pays“ o deklaracyi w Monitorze. — Wiadomości z Algieryi.)

Paryż, 31. maja. Nie podlega już żadnej wątpliwości, że książę prezydent uda się w podróż do południowej Francyi. W Bordeaux przygotowują już apartamenta dla ministra marynarki p. Ducos, który wyjedzie na kilka dni naprzód.

— Rozdane dnia 10. maja chorągwie poroższano rozmaitym korpusom armii, którym je pułkownicy wśród uroczystych ceremonii podoręczali.

— Dziennik *Pays* rozbiiera w dzisiejszym numerze oświadczenie *Monitora* o zachowaniu się zagranicą pod względem ewent. restauracji Cesarstwa. Trzy rzeczy okazują się z tego oświadczenia: 1) Europa nie zagroziła Francji i nie myśli o tem, by jej zagrażać w wykonywaniu swej samodzielności politycznej; 2) książę-prezydent trzyma się ściśle wyrzeczonych dnia 29. marca zdań i zamiarów, gdyż oświadczył, że Cesarstwo może być tylko rezultatem konieczności dla dobra kraju w walce przeciw stronnictwom; 3) Francja postanowiwszy szanować zawsze prawa innych narodów, gotowa nie mniej nadać powagi swym własnym, objawiając stanowcze postanowienie utrzymania lub zmodyfikowania swych instytucji. Autor artykułu obiecuje sobie po deklaracji *Monitora* najlepszy skutek tak w kraju jak i zagranicą: bo kraj będzie wiedzieć, że nie stanie się w drodze gwałtownej lub awanturniczej, że naród będzie decydować o losie swoim i przyjmie tylko to, co mu się zdawać będzie sprawiedliwym i potrzebnym; zaś za granicą, że Francja nie zagraża nikomu i będzie umiała nadać sobie wszędzie należytej powagi.

— Z Algeryi donoszą, że operujący w Kabylii generał *Mac Mahon* odparł stawiającego mu opór szeryfa *Bou-Seba* na wszystkich punktach. Szesnaście wsi podpalono; strata Kabyliów wynosi 180 w poległych i rannych, a Francuzi stracili 5 w poległych i 60 rannych. Zdaje się, że ta dość znaczna potyczka odbyła się dnia 23. maja, w którymto dniu kolumna ekspedycyjna obozowała w El-Milia. Spodziewają się, że sąsiednie plemiona podadzą projekt poddania się.

(P. Z.)

(Wiadomości potoczne z Paryża.)

Paryż, 28. maja. Dziennik *Patrie* zawiera następującą notę: Usiłowano rozszerzyć pogłoskę, że rada państwa zajęła nieprzyjazne rządowi stanowisko w sprawie dóbr rodziny Orleańskiej. Ta przez spekulantów rozsiana pogłoska jest zupełnie bezzasadna. Rada państwa nie zajmowała się nawet dotychczas tą sprawą.

— Dekret prezydenta rozporządza na prośby mieszkańców departamentu Lot, ażeby leżące w tym departamencie miejsce urodzenia Murat'a, byłego króla Neapolitańskiego zwane La Bastide-Fortunière nosiło odtąd nazwę: *La Bastide-Murat*.

— Według *Monitora* pomnożyła się we Francji liczba fabryk cukru z buraków w przeciągu jednego roku z 304 na 329, podczas gdy fabrykacja cukru z buraków w tym samym roku porównana z poprzedzającym, wynosiła tylko 66,841.620 kilogramów, to jest zmniejszyła się o 6,210,974 kilogramów. — Także konsumpcja zmniejszyła się w porównaniu z poprzedzającym rokiem o więcej niż pięć milionów.

(W. Z.)

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 31. maja. Panią *Laffarge* ulaskawiono i natychmiast wypuszczono z więzienia.

(Abt. W. Z.)

Paryż, 1. czerwca. Obiegają pogłoski o wystąpieniu wszystkich ministrów z wyjątkiem Persigniego.

(W. Z.)

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Turyń, 30. maja. Projekt do ustawy względem kolei żelaznej z Turyń do Nowary jest ciągle jeszcze przedmiotem dyskusji izb. Kwestyę względem założenia stacji kolei żelaznej rozstrzygnęła komisya w duchu projektu rządowego. Referentem tej komisji mianowano Pawła *Farinę*.

Rzym, 27. maja. Ces. rosyjski ambasador *Butenieff* powrócił tu znowu z Florencji.

(L. k. a.)

Niemce.

(Promemoria względem pożyczki austriackiej.)

Frankfurt, 27. maja. Między tutejszy st. n. handlowy rozdano dzisiaj następujące promemoria, które zawiera nie wiadome jeszcze stypulacje: Dla austriackiej pożyczki 35,000,000 złr. m. k. za granicą będą utworzone w Londynie według rozporządzenia wysokiego c. k. ministerjum finansów 3,500,000 funt. szterl. pięćprocentowych obligacyi, z którejto sumy pozostanie 2,250,000 funt. szterl. w Londynie do subskrypcyi u pp. N. M. Rothschild i Synów, a 1,250,000 funt. szterl. w Frankfurcie n. M. u pp. M. A. Rothschild i Synów i u pp. Grunelius & Comp. W Londynie równie jak w Frankfurcie będzie pożyczka wydana w kursie po 90 pct., z zupełnym używaniem prowizyi od dnia subskrypcyi w dziesięciu miesięcznych równych ratach każda po 10 prc. W Frankfurcie n. M. postanawia się stosunek kursu 121 złr. za 100 funt. szterl. Pierwsza rata dziesięciu procentów ma być złożona w gotówce przy subskrypcyi. Wypłata z góry jednej, kilku albo wszystkich rat przed wyznaczonymi terminami, pozwolona jest za odciągnięciem trzech procentów prowizyi per anno. Prowizye pożyczki wypłacać się będą prócz w Londynie, także w Paryżu w kursie 25 fr. 50 cent. i w Frankfurcie nad M. w kursie 121 złr. — Wypłata tej pożyczki nastąpi *al pari* w kwiecie 35,000 funt. szterl. rocznie przez półroczne z dniem 1. stycznia 1853 zacząć się mające losowania. Wysoka c. k. administracya finansów zastrzega sobie przytem upoważnienie podwyższenia z końcem 1862 r. rocznych wypłat do kwoty 5 procentowej od nominalnego kapitału pożyczki. Wypłata w gotówce wylosowanych obligacyi nastąpi w 6 miesięcy po ciągnięciu. Listy subskrypcyjne będą zamknięte, gdy się zbierze suma 1,250,000 funt. szterl., w każdym razie najdalej do środy dnia 2. czerwca r. b. o godzinie 6tej wieczór.

(Ll.)

(O aresztacych i przetrząsaniach domów w Bremen.)

Brema, 26. maja. Domowe rewizye i aresztacye z ostatniego poniedziałku nie miały tej rozciągłości, o jakiej słyhać było z pogłosek. Przytrzymano nie więcej nad dwadzieścia i kilka osób należących do stanu rzemieślników, i prócz sześciu lub siedmiu wypuszczono ich znowu na wolność po odbytem na ratuszu przesłuchaniu. Najmocniej skompromitował się — jak słyhać — pomocnik we fabryce cygarów, nazwiskiem Kolby (jun.), u którego też znaleziono listę członków tajnego towarzystwa „Totenhund“, a którzy mieli się straszną przysięgą zobowiązać do zgładzenia pewnej liczby Arystokratów. Również nie potwierdza się wiadomość, jakoby w liczbie przytrzymanych znajdował się miał fabrykant cygarów J. H. Helmeke i dawniejszy „prezydent“ byłego towarzystwa demokratycznego, Tabie. Natomiast jednak przesłano telegrafem rekwizycyę względem przytrzymania niektórych tutejszych robotników po zagranicznych fabrykach cygarowych, i zapewne z tej przyczyny nastąpiły temi dniami aresztacye w Hanowerze, o których wspominały tamtejsze dzienniki.

(A. B. W. Z.)

(Zniesienie ustawy konstytucyjnej z r. 1848 w Hessen-Homburg.)

Jak wiadomo zniósł landgraf Hesen-Homburski konstytucyę z roku 1848—1849. Teraz oznajmił o tem poseł Hesk-Homburski, baron Holzhausen sejmowi z tą uwagą, że pomieniona ustawa nie weszła była w zupełne wykonanie, i że jej uchylenie nastąpiło na mocy dawniejszego zastrzeżenia.

(W. Z.)

(Kurs giełdy frankfurckiej z 1. czerwca.)

Metal. austr. 5% 78³/₄; 4¹/₂ 70⁵/₈. Akcy bank. 1347. Sardyńskie —. Hiszpańskie 43¹/₄. Wiedeńskie —. Losy z r. 1834 181; 1839 r. —.

Prusy.

(O zawartej w Londynie konwencji względem księstwa Neuenburg.)

Berlin, 30. maja. *Spener. Ztg.* zawiera następujące sprawozdanie o zawartej w Londynie względem księstwa *Neuenburg* konwencji, o której inne dzienniki pruskie krótką tylko uczyniły wzmiankę:

„Jakkolwiek rzeczą jest pewną, że skutki ostatnich zawichrzeń politycznych — jak dalece wpłynęły na losy księstwa *Neuenburg* będącego od lat półtora w posiadaniu Prus — były dla państwa tego przykre i uciążliwe, jednakże czas i okoliczności nie dozwalały rozpoczynać kroków dążących do odzyskania ziemi tej należącej do królestwa pruskiego na mocy niezaprzeczonych pretensyi sukcesyjnych i późniejszych ugod międzynarodowych. Nadzieja, że ludność pomienionego księstwa sama się upamięta z czasem, i że znajdujące się tam dość jeszcze liczne żywioły lojalności odniosą przewagę nad radykalizmem, nie ziszcila się potąd hynajmniej. Potrzeba więc było dawniej już rozpoczęte negocyacye dalej prowadzić, aby księstwo to napowrót z Prusami połączyć. Niedawno też zawarły w Londynie europejskie mocarstwa wielkie, Prusy, Rosya, Anglia, Austria i Francya konwencyę tej treści, że *Prusy mają znów objąć rządy w księstwie Neuenburg, i że terażniejszy stan rzeczy ma tam ustać.*

Jeżeli po otrzymaniu tej wiadomości powątpiewano o wziętym przez Francję udziale w konwencji, tedy jest-to błąd, który prostuje się samem już wskazaniem na umowy Paryżkie, na mocy których księstwo *Neuenburg* powrócił ma znowu do Prus z nowem zaręczeniem zwierzchnictwa nad tym krajem. W razie nie przypuszczenia Francji do pomienionej konwencji uważać by można było krok taki za nieprzyjazną przeciw niej demonstracyę, gdy przeciwnie gabinetom europejskim mocno na tem zależy, aby do podobnych nieporozumień nie podać najmniejszej nawet przyczyny. Możemy zresztą zapewnić, że Francya nie tylko podpisała wspólnie konwencyę, lecz że nadto od samego już początku bardzo się nią interesowała. Przy takim więc składzie rzeczy mogą punkta konwencji przyjść bez wielkich trudności do skutku, zwłaszcza że radykalizm nie ma w księstwie silnej podstawy, co też równie można powiedzieć i o Anglii, Francji, Szwajcaryi, która sposobem traktowania kwestyi o wychodźcach dowiodła zupełnego skłaniania się do przyjętej przez gabinety polityki. Bezwarunkowy przeto powrót księstwa *Neuenburg* pod prawowite zwierzchnictwo Prus zdaje się nie podlegać już żadnej wątpliwości, jak tylko poweźmie wyraźną i stanowczą wolę gabinetów europejskich.“

Ta sama gazeta mówi w innem znów miejscu: „Wiadomość o ważnym, ze strony wielkich mocarstw postanowionym kroku względem księstwa *Neuenburg*, miała rząd szwajcarski mocno zdziwić i przerazić, i można się tego spodziewać, że federacyjny rząd szwajcarski zaraz po otrzymaniu noty zbiorowej poczyni potrzebne przygotowania do oddania *Neuenburgu* koronie pruskiej, aby tym sposobem zapobiedz wykonaniu konwencji przez zagraniczne mocarstwa. Jakoż istotnie byłby to jeszcze krok najrozsądniejszy. Wszelakoż i w tym przypadku wniesione będą zapewne niektóre życzenia względem potrzebnych gwarancyi, któreby w sposób należyty i odpowiedni zapobiedz zdołały powtórzeniu się takich wypadków, jakie się ostatniemi laty wydarzyły w kantonie *Neuenburgskim*.“

(W. Z.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 2. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 5% 102¹/₄ p. 4¹/₂% z r. 1850 102¹/₂. 4¹/₂% z r. 1852 —. Obligacye długi państwa 90³/₄. Akcy bank. 102¹/₄ l. Pol. list. zastaw. —; nowe 96¹/₄; Pol. 500 l. 88; 300 l. 151¹/₂ l. Frydrychadory 13¹/₂. nen złoto za 5 tal. 10¹/₂. Austr. banknoty —.

Turcya.

(Pożar w Serajewo.)

Według prywatnych doniesień z Bosnii z d. 26. maja stało się miasto *Serajewo* pastwą płomieni. Tysiąc sześćset domów sześć-

set magazynów z złożonemi tam zapasami miało się spalić zupełnie. Trwoga i rozpacz dotkniętych tak srodze tem nowem nieszczęściem mieszkańców jest nie do opisanja. Wyglądamy dokładniejszych wiadomości i cieszymy się tymczasem nadzieją, że nieszczęście to nie wydarzyło się przynajmniej w tak ogromnym rozmiarze. (L. k. a.)

Grecya.

(Projekt traktatu z Patriarchatem greckim w Konstantynopolu.)

Ateny, 22. maja. Przedmiot kościelny utrzymuje obecnie umysły ludności w nieustannem i wielkiem natężeniu. Rzecz idzie mianowicie o zawarcie traktatu z Patriarchatem greckim w Konstantynopolu, według którego kościół królestwa Grecyi przestałby tworzyć samoistną całość dogmatu anatolskiego i powróciłby znowu pod zupełną władzę Patriarchy. Patriarcha mianowałby jak dawniej biskupów Grecyi, a biskupi wyświęcali i ordynowali by niższe duchowieństwo. Po długim wahanu się i kilkakrotnym oporze, przyszedł narreszcie projekt traktatu tak dalece do skutku, że niebawem będzie mógł być przedłożony izbom do potwierdzenia. Ważną jest przytem ta okoliczność, że także synod, któremu dotychczas wyłącznie poruczone było uregulowanie i administracja spraw kościelnych, oświadczył się w głównych punktach za projektem. Dziennikarstwo wzięło sobie tę sprawę za przedmiot rozpraw i z namietnością wiedzie spór za i przeciw projektowi. W najnowszym czasie wystąpił do walki były sekretarz synodu świętego nazwiskiem *Pharmakides* w bardzo uczonaj ale namietnej broszurze przeciw traktatowi; broszura ta rozpowszechniona już w wielu tysiącach egzemplarzy po całym kraju. Odtąd wzmogła się agitacja w tej sprawie i spodziewają się bardzo żwawych i dla egzystencyi gabinetu ważnych debat w tym względzie w łonie izby deputowanych. (L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Kołomyjskim.)

Kołomyja, 19. maja. Na targach w Kołomyi, Sniatynie, Kuttach i Obertynie płacono od 1. do 15. maja w przecięciu za korzec pszenicy 6r.—5r.56k.—7r.6k.—5r.; żyta 4r.48k.—3r.31k.—5r.8k.—4r.; jęczmienia 3r.—2r.23k.—3r.58k.—3r.; owsa 2r.18k.—2r.18k.—1r.58k.—2r.; hreczki 4r.30k.—3r.12k.—3r.36k.—3r.; kukurudzy 4r.36k.—3r.42k.—5r.18k.—4r.; kartofli 3r.12k.—0—0—3r. Za cetnar siana 50k.—48k.—1r.30k.—1r.; nasienia konicza tylko w Kołomyi, 40r.; wełny 95r. w Kołomyi, w Kuttach zaś 28r. Sag drzewa twardego kosztował 6r.—7r.20k.—5r.35k.—4r., miękkiego 3r.36k.—0—4r.40k.—3r.12k. Funt mięsa wołowego sprzedawano po 3³/₅k.—3²/₅k.—4k.—4k. i garniec okowity po 1r.40k.—1r.28k.—1r.40k.—1r.20k. m. konw.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. czerwca.

Książę Goliczyn Grzegorz, ces. ros. pułkownik, z Krakowa.

Dnia 6. czerwca.

Hr. Stecki Ludwik, z Sokolowa. — Baron Kapry Michał, z Czerniowiec. — PP. Stobiecki Leon, z Berteszowa. — Starczyński Zygmunt, z Streptowa. — Jasiński Józef, z Zabłatowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. czerwca.

Książę Goliczyn Grzegorz, ces. ros. pułkownik, do Czerniowiec. — Książniczki Cantacuzeno i Monronzi, do Krakowa. — Hr. Ryszewski Józef, do Tarnopola. — Hr. Lewicki Kajetan, do Chorostkowa. — Baron Czechowicz Aleksander, do Stanisławowa.

Dnia 6. czerwca.

Hr. Bąkowski, do Stryja. — Baron Kapry Michał, do Bartatowa. — P. Morawski Franciszek, do Oleszy.

Kurs lwowski.

Dnia 5. i 6. czerwca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	45	5	49
Dukat cesarski	5	49	5	53
Półimperyal zł. rosyjski	10	3	10	5
Rubel śr. rosyjski	1	56	1	57
Talar pruski	1	47	1	49
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	26 ¹ / ₂	1	27 ¹ / ₂
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	83	10	83	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 5. czerwca 1852.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po.	—	—
Przedano " " 100 po.	—	—
Dawano " " za 100	—	—
Żądano " " za 100	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 5. czerwca)

Amsterdam 169¹/₄ l. 2. m. Augsburg 121¹/₄ l. uso. Frankfurt 120¹/₄ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 179¹/₂ l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 12.12. l. 2. m. Medyolan 121¹/₄. Marsylia 143¹/₂ l. Paryż 143¹/₂ l. Bukareszt 224. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. 95¹/₂ lit. B. —.

(Kurs pieniężny na giełdzie Więd. d. 4. czerwca o pół do 2giej po południu.)

Ces. dukatów stoplowanych agio 30. Ces. dukatów obrączkowych agio 29¹/₄. Ros. Imperyały 10. 4. Srebra agio 21³/₄ gotówką.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. czerwca.

Pora	Barometr w mierze więd. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury dog. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	27 10 71	+ 10°	+ 16°	Połnoc.-Wsch. ₂	bard. pochm. mgła
2 god. pop.	27 11 04	+ 16°	+ 6°	"	pochm. ☉
19 god. wie.	27 10 81	+ 9°		—	pogoda
6 god. zran.	27 10 68	+ 8°	+ 14°	Póln.-Zachod. ^o	poch. mgła.
2 god. pop.	27 10 51	+ 13°	+ 6°	"	" parno, desz.
10 god. wie.	27 10 68	+ 12°		"	"

T E A T R.

Dziś: Przedstawienie niem.: „**Stritzow's Abenteuer**“, i koncert p. **Kellermanna** na Wiolonczeli.

We Środę: Komedia polska: „**Idź prostą drogą a nie zbłądzisz.**“ Poczem nadzw. przedstawienie mimiczno-plastyczne i atletyczne tudzież żyjących obrazów — wykonane przez 12 osób pod kierunkiem **Samuela Motty** i **Rud. Wolgard.**

Na c. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 5. czerwca 1852 roku następujące pięć numerów:

34. 27. 84. 44. 51.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 16. i 26. czerwca 1852.

K R O N I K A.

Przedwczoraj przysła wieczorem jakaś żebraczka na dziedziniec domu w drugiej dzielnicy miasta pod Nr. 422, położyła się na środku i w tej chwili umarła. Znana ją pod nazwiskiem **Maryi Majewskiej**; miała lat 50.

Jeszcze jeden pożar w Jasielskiem. Dwór w Ołpinach spalił się, przy nim budynki gospodarskie z całym zasobem zboża, słomy, budulec i wszystkich sprzętów i narzędzi — a szkoda, jak nam donoszą, ma być wielka, bo gospodarstwo dworu tego wzorowe należało do pierwszych z całego obwodu. Tyle jednak dla dziedzica pociechy, że cała gmina z własnego popędu pospieszyła na pomoc, i choć ratunek tu ludzki przy srogości ognia mało mógł dokazać, przychylność gminy może służyć za przykład tyłu innym, gdzie tak rzadko okazuje się usłużność obywatelska. Życzliwość ta gminy Ołpińskiej słusznie uzyskała pochwałę Rządu obwodowego, a szacunek i poważanie w sąsiedztwie i w całym obywatelstwie.

W tych dniach doniesiono nam kilka przypadków samobójstwa młodych ludzi. Smutna patrzeć, jak Młody, którego przeznaczeniem jest ważyć losy przyszłe, w niedołęztwie ulega jakimś wrazeniom

chwilowym, i w słabości ducha tyle mocy ni odwagi z siebie nie wydobędzie, by przeciwnościom śmiało czoła stawiał. Małego był serca, i słusznie świat brzydzi się samobójstwem. „*Haec contumelia non fregit eum, sed erexit*“ owego Greczyna, bo tak czuje i działa mąż z sercem i duszą obywatelską; tacy ludzie wiekom potomnym wzorem i zaszczytem. A co po samobójcy?

Na przyszłą środę (9. b. m.) zapowiedziano nam pierwsze przedstawienie przybyłego właśnie do naszej stolicy towarzystwa akrobatycznego, pod dyrekcją panów **Samuela Motty** i **Rudolfa Wolgard**, z których pierwszy, jak wyczytujemy z wielkiego afisza peszteńskiego, jest pierwszym plastykiem i modelem c. k. akademii w Wiedniu, a drugi aranżerem produkcji w Wiedeńskim Elizium.

Wnosząc z sławy o nadzwyczajnych popisach towarzystwa pana **Motty** w herkulejnej sile połączonej z gracyą w wykonaniu i układzie grup, szczególnie zaś w przedstawieniu tak zwanych *żyjących plastycznych obrazów* według wzorów starożytnych i nowoczesnych, — spodziewać się dla naszej w sztukach zamiłowanej publiczności kilka przyjemnych wieczorów a dla nowo-przybyłych mistrzów w sztuce atletycznej ślicznego udziału.